

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

Первомайський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки, обліку та підприємництва

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» «Financial Activity of Business Entities»

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Галузь знань	05- Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність/спеціалізація	051 – Економіка
Освітня програма	Економіка підприємства.
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма підсумкового контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Викладач	Філіпішина Л.М., д.е.н, професор кафедри економіки, обліку та підприємництва
Контактна інформація викладача	e-mail: liliia.filipishyna@nuos.edu.ua
Консультації	На кафедрі економіки, обліку та підприємництва, очні, відповідно до графіку консультацій, індивідуальні

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Курс зосереджується на формуванні у студентів системних знань щодо теоретичних, методичних та організаційних засад фінансової діяльності суб'єктів господарювання; надає можливість оволодіти сучасними методами управління фінансовими ресурсами, грошовими потоками та капіталом підприємств; виробити вміння обґрунтовувати фінансові рішення у сфері фінансування, інвестування, дивідендної політики, бюджетування та фінансового контролінгу; ознайомити з практичними аспектами оцінки вартості підприємств, фінансових інвестицій, реорганізації бізнесу та особливостями фінансових взаємовідносин підприємств із державою і зовнішніми контрагентами, з урахуванням сучасних умов розвитку економіки.

Метою вивчення дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» є формування у студентів сучасного економічного мислення з питань організації фінансової діяльності підприємств, сукупності фінансових відносин суб'єктів господарювання та використання сучасного інструментарію обґрунтування фінансових рішень.

Передумовами вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок дисциплін з загальної та професійної підготовки: "Мікроекономіка", "Економічна теорія", "Фінанси", «Економіка підприємства».

Програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Навички та знання, набуті при вивченні дисципліни, можуть використовуватись при виконанні курсових, дипломних робіт та проходженні практики.

Дисципліна «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» спрямована надати студентам уявлення про організацію фінансової діяльності підприємств, методи управління фінансовими ресурсами, способи та засоби планування грошових потоків, фінансування операційної та інвестиційної діяльності, а також механізми контролю і оцінки фінансових результатів.

Вивчення цієї дисципліни сформує у студентів необхідні теоретичні знання і практичні навички з управління фінансами суб'єктів господарювання, що є ключовим напрямком розвитку економічної науки та практики менеджменту, а також опанування сучасного аналітичного та методичного інструментарію для ефективного прийняття фінансових рішень у підприємницькій діяльності різних типів і форм власності.

Тематичний план дисципліни

№ п/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Основи організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання.				
1	Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	2		6
2	Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу.	4	2	4
3	Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.	2	2	4
4	Тема 4. Самофінансування підприємства	2	1	4
5	Модульна контрольна робота.	2		
Змістовий модуль 2. Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.				
6	Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	2	2	4
7	Тема 6. Позичковий капітал підприємства.	2	2	4
8	Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	2	1	4
9	Модульна контрольна робота.	2		
Змістовий модуль 3. Фінансова діяльність підприємств.				
10	Тема 8. Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.	2	2	4
11	Тема 9. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	2	1	3
12	Тема 10. Фінансовий контролінг.	2	1	4
13	Тема 11. Бюджетування на підприємстві.	2	1	4
14	Модульна контрольна робота.	2		
	Всього	30	15	45

Рекомендовані джерела інформації

- Оцінка платоспроможності боржників СТ (2023). Національний банк України. Документ з джерелами фінансової звітності підприємств.
- Національний банк України. (1 травня 2025). Річний звіт Національного банку України за 2024 рік: Стійкість як фундамент для відновлення економіки. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/richniy-zvit-natsionalnogo-banku-ukrayini-za-2024-rik>
- Access to financing for small and medium enterprises in Ukraine (2024). Centre for Economic Strategy. Report on SME access to finance and state lending programs.
- Financial instruments for business in Ukraine: programs of international financial organizations, Ukrainian banks, and insurance companies (2024). KSE Institute. Open access guide on financing and financial tools for Ukrainian enterprises.
- Francisco, P. M. (2024). A survey of corporate finance practices in micro-enterprises: an exploratory analysis conditional on firm and manager characteristics. Cogent Business & Management, 11(1). <https://doi.org/10.1080/23311975.2024.2429791>
- National Bank of Ukraine. (2023). Financial Stability Report [PDF]. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2023_H2_eng.pdf
- Rodríguez Valencia, L. (2025). Financial Performance and Corporate Governance on Firm Value:

Evidence from Spain. International Journal of Financial Studies, 13(3), 123. <https://doi.org/10.3390/ijfs13030123>

8. World Bank. (2023). Annual Report 2023 [PDF]. The World Bank Group. <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/e0f016c369ef94f87dec9bcb22a80dc7-0330212023/original/Annual-Report-2023.pdf>

9. Zhang, P., & Wang, Y. (2024). Digital transformation: A systematic review and bibliometric analysis from the corporate finance perspective. arXiv. <https://arxiv.org/abs/2412.19817>

Методичні вказівки та методичні розробки

1. Філіпішина Л.М. Методичні вказівки з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» (частина 1) освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Первомайськ, ПФ НУК, 2020 (Схвалено науково-методичною радою ПФ НУК, від 10.12.2018)

2. Філіпішина Л.М. Методичні вказівки з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» (частина 2) освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Первомайськ, ПФ НУК, 2022. (Схвалено науково-методичною радою ПФ НУК, від 10.12.2022)

3. Філіпішина Л.М. Методичні вказівки з дисципліни «Фінансовий механізм корпоративного сталого розвитку» освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Первомайськ, ПФ НУК, 2022. (Схвалено науково-методичною радою ПФ НУК, від 10.12.2022)

Інформаційні ресурси

1. Minfin.com.ua. Фінансові та бізнес-новини України. <https://minfin.com.ua> Нормативні акти України. - www.nau.kiev.ua

2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. <https://stat.gov.ua/uk> Законодавчі документи. - www.zakon.rada.gov.ua/

3. Державна фіскальна служба України. Офіційний сайт. <https://tax.gov.ua>

4. Законодавство України. Законодавча база Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main>

5. Національний банк України. Офіційний сайт. <https://bank.gov.ua>

6. International Monetary Fund. Financial Soundness Indicators. <https://data.imf.org>

7. OECD. Access to Finance (ANF) statistics. <https://stats.oecd.org>

8. UNCTAD. World Investment Report. <https://unctad.org/topic/investment/world-investment-report>

9. World Bank. Enterprise Surveys. The World Bank. <https://www.enterprisesurveys.org>

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінку знань студентів з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, лабораторної).

Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» передбачено складання ПМК. Для оцінювання знань використовують стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних та лабораторних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю;
- виконання самостійного домашнього завдання.

Контроль виконання самостійного домашнього завдання передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді захисту самостійного домашнього завдання.

Проведення підсумкового контролю.

Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки отримані студентом на практичних заняттях, написання контрольних робіт та виконання і захист самостійного домашнього завдання. Якщо студентом не набрано за семестр 60 балів, екзамен здійснюється в письмовій формі за контрольними питаннями, які сформовані у екзаменаційних білетах, які містять два теоретичні питання та одне практичне завдання або підсумковим тестовим завданням (за вибором студента), що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни.

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 100-бальною системою оцінювання.

Практичні роботи	Критерії оцінювання
4	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
4-3	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
1	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Студент не розв'язує задачі
	Максимальна оцінка студента за даний компонент програми у першому модулі 50 балів (4 роботи по 5 балів), у другому модулі 50 балів (4 роботи по 5 балів)

Поточний модульний контроль

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал МК1	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Бал МК2	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Форма контролю			Максимальна кількість балів							
			Денна форма				Заочна форма			
Модуль 1										
Виконання завдань	практичних		7x4=28				2x5=10			
Поточний контроль	модульний		1x10=10				1x10=10			
Самостійна робота			5				25			
Всього			43				45			
Модуль 2										
Виконання завдань	практичних		8x4=32				2x5=10			
Поточний контроль	модульний		1x10=10				1x10=10			
Самостійна робота			5				25			
Всього			47				45			
Іспит			10				10			
Всього			100				100			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політики навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання відповідного виду навчальної роботи.